

DC-001-001447

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Economics : Paper - X

(Co-Operation - II)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001447

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) M.C.Q. પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ આપવા.
(૨) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

- 1 નીચેના પ્રશ્નોના સાચા વિકલ્પ પસંદ કરીને લખો : 20
- (1) સહકારી ક્ષેત્રે જિલ્લા કક્ષાએ કઈ બેન્ક કામ કરે છે ?
(A) મધ્યસ્થ સહકારી બેન્ક (B) રાજ્ય સહકારી બેન્ક
(C) શહેરી સહકારી બેન્ક (D) ગ્રામીણ સહકારી બેન્ક
- (2) જમીન-વિકાસ બેન્કો ખેડૂતોને કેવા ગાળાનું ધિરાણ કરે છે ?
(A) ટૂંકાગાળાનું (B) લાંબાગાળાનું
(C) અતિ ટૂંકાગાળાનું (D) મધ્યમ ગાળાનું
- (3) ભારતમાં સૌપ્રથમ પ્રાથમિક સહકારી ખેત ધિરાણ મંડળીની સ્થાપના કઈ સાલમાં કરવામાં આવેલ ?
(A) 1902 (B) 1906
(C) 1904 (D) 1909
- (4) ઈઝરાયલ વિશ્વના કયા ખંડમાં આવેલો છે ?
(A) આફ્રિકા ખંડ (B) યુરોપ ખંડ
(C) ઓસ્ટ્રેલિયા ખંડ (D) એશિયા ખંડ
- (5) ભારતમાં સૌપ્રથમ કઈ સાલમાં નાગરિક સહકારી બેન્કનો પ્રારંભ થયો ?
(A) ઈ.સ. 1905 (B) ઈ.સ. 1907
(C) ઈ.સ. 1911 (D) ઈ.સ. 1909

- (6) ઇઝરાયલમાં નીચેનામાંથી કયા શબ્દનો અર્થ સમૂહ વસવાટનું સ્થળ એવો થાય છે ?
- (A) કિબુત્સ (B) મોશાવ
(C) મોશાવ શિતુફી (D) મોશાવ ઓલિમ
- (7) મધ્યસ્થ જમીન-વિકાસ બેન્કને રાજ્ય સરકારની જામીનગીરીને આધારે કઈ બેન્ક લોન આપે છે ?
- (A) રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા
(B) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઇન્ડિયા
(C) બેન્ક ઓફ પંજાબ
(D) બેન્ક ઓફ બરોડા
- (8) સહકારના પ્રચાર માટે દર વર્ષે ક્યારે સહકારી સપ્તાહ ઉજવાય છે ?
- (A) 25થી 31 ડિસેમ્બર (B) 6થી 12 મે
(C) 14થી 20 નવેમ્બર (D) 11થી 17 ઓક્ટોબર
- (9) ડેનમાર્કના ખેડૂતોમાં નીચેનામાંથી કઈ લાક્ષણિકતા જોવા મળે છે ?
- (A) પ્રમાણિકતા (B) દેશપ્રેમી છે
(C) ઉમદા ભાવનાવાળા છે (D) ઉપરોક્ત ત્રણેય
- (10) આજે ભારતમાં અંદાજિત કેટલી નાગરિક સહકારી બેન્કો આવેલી છે ?
- (A) 950 (B) 1000
(C) 1150 (D) 1200
- (11) ગુજરાતમાં કયા શહેરની નાગરિક સહકારી બેન્ક પ્રથમ સ્થાન ધરાવે છે ?
- (A) રાજકોટ (B) વડોદરા
(C) અમદાવાદ (D) સુરત
- (12) ડેરીક્ષેત્રની પ્રવૃત્તિમાં નીચેનામાંથી કયો દેશ પ્રથમ સ્થાન ધરાવે છે ?
- (A) ઇઝરાયેલ (B) ડેન્માર્ક
(C) સ્વીડન (D) બ્રિટન
- (13) ઇઝરાયલની સમગ્ર જમીનની માલિકી કોની છે ?
- (A) યહુદીઓની (B) આરબોની
(C) રાજ્યની (D) સહકારી સંસ્થાઓની

- (14) સહકારનું શિક્ષણ આપવા માટે કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે ?
- (A) અભ્યાસ વર્તુળ (B) શિબિરો
(C) ફિલ્મી ફોરમ (D) ઉપરોક્ત બધી પદ્ધતિ
- (15) ઈઝરાયલમાં કુલ વસ્તીના કેટલા ટકા લોકો ખેતીક્ષેત્ર સાથે સંકળાયેલા છે ?
- (A) 13% (B) 18%
(C) 27% (D) 51%
- (16) રોશડેલ ગ્રાહક સહકારી મંડળીનું વર્ગીકરણ કેટલા વિભાગમાં કરવામાં આવેલ ?
- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- (17) ઈઝરાયલમાં મહત્વની કેટલી સહકારી સંસ્થાઓ છે ?
- (A) બે (B) ત્રણ
(C) ચાર (D) પાંચ
- (18) સ્વીડનમાં સૌપ્રથમ સહકારી મંડળી કઈ સાલમાં સ્થાપવમાં આવેલ ?
- (A) 1835 (B) 1843
(C) 1850 (D) 1860
- (19) શહેરી વિસ્તારમાં જે સહકારી બેન્કો કામ કરે છે તેને કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેન્કો
(B) નાગરિક સહકારી બેન્કો
(C) રાજ્ય સહકારી બેન્કો
(D) નગર સહકારી બેન્કો
- (20) બ્રિટનની જથ્થાબંધ સહકારી મંડળીઓ દ્વારા ઉત્પાદિત કઈ વસ્તુના ઉત્પાદનમાં વિશ્વમાં બીજો નંબર આવે છે ?
- (A) બિસ્કિટ (B) કૃત્રિમ માખણ
(C) ફર્નિચર (D) પગરખાં

2 ડેન્માર્ક ડેરી સહકારી મંડળીઓની સફળતાનાં કારણો સમજાવો. ૧૦

અથવા

૨ વિવિધલક્ષી સેવા સહકારી મંડળીઓનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

૩ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રિઝર્વ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયાનો ફાળો તપાસો. ૧૦

અથવા

૩ ઈઝરાયલની સહકારી પ્રવૃત્તિના વિકાસની સવિસ્તર ચર્ચા કરો. ૧૦

૪ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની સફળતા માટે શિક્ષણ, તાલીમ અને પ્રચારના સાધનોનું મહત્વ સમજાવો. ૧૦

અથવા

૪ બ્રિટનની સહકારી પ્રવૃત્તિનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

૫ ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિમાં રાજ્યના ફાળાનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૦

અથવા

૫ ભારતમાં જિલ્લા સહકારી બેન્કોનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. ૧૦

૬ જમીન વિકાસ બેન્કનું મહત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો. ૧૦

અથવા

૬ કિબુત્સ. ૧૦

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Give answers to M.C.Q. in the main answer sheet.
(2) Give answers to all the questions on the basis of internal options.

1 M.C.Q. : 20

- (1) Which bank works in co-operative field at district level ?
(A) Central co-operative bank
(B) State co-operative bank
(C) Urban co-operative bank
(D) Rural co-operative bank
- (2) Which type of loan is given by land development bank to Farmers ?
(A) Short term   (B) Long term
(C) Very short term   (D) Medium term
- (3) In which year the first primary co-operative agro-finance society was established in India ?
(A) 1902   (B) 1906
(C) 1904   (D) 1909
- (4) In which continent does Israel lie ?
(A) Africa continent   (B) Europe continent
(C) Australia continent (D) Asia continent
- (5) In which year Nagarik Sahakari Bank was started in India ?
(A) 1905   (B) 1907
(C) 1911   (D) 1909
- (6) Which word clearly defines the meaning of group living in Israel ?
(A) Kibuts   (B) Moshav
(C) Moshav Shitufi   (D) Moshav Olim

- (7) Which bank gives loan to central land development bank on the basis of guarantee of State Government ?
- (A) Reserve Bank of India
(B) State Bank of India
(C) Bank of Punjab
(D) Bank of Baroda
- (8) When is co-operative society propaganda celebrated for co-operative society ?
- (A) 25 to 31 December
(B) 6 to 12 May
(C) 14 to 20 November
(D) 11 to 17 October
- (9) Which of the following characteristics is observed in Farmers of Denmark ?
- (A) Honesty   (B) Very country lover
(C) Noble natured   (D) Above all the three
- (10) How many Nagarik Co-operative Banks are there in India ?
- (A) 950   (B) 1000
(C) 1150   (D) 1200
- (11) Which Nagarik Co-operative Bank of city stands first in Gujarat ?
- (A) Rajkot   (B) Vadodara
(C) Ahmedabad   (D) Surat
- (12) Which of the following countries stands first in the activities of dairy field ?
- (A) Israel   (B) Denmark
(C) Sweden   (D) Britain
- (13) Who is the owner of the whole land of Israel ?
- (A) Yahudis   (B) Arabis
(C) States   (D) Co-operative society

- (14) Which method is used to provide education of co-operation ?
- (A) Study circles   (B) Camp
(C) Film forum   (D) Above all
- (15) How much portion of total population is connected with agriculture sector in Israel ?
- (A) 13%   (B) 18%
(C) 27%   (D) 51%
- (16) In how many main sections Roshdel is customer's co-operative society established ?
- (A) Two   (B) Three
(C) Four   (D) Five
- (17) How many important co-operative institutions are in Israel ?
- (A) Two   (B) Three
(C) Four   (D) Five
- (18) In which year the very first co-operative society was established in Sweden ?
- (A) 1835   (B) 1843
(C) 1850   (D) 1860
- (19) Co-operative Banks working in urban areas are known as .....
- (A) District Central Co-operative Bank
(B) Nagarik Co-operative Bank
(C) State Co-operative Bank
(D) Urban Co-operative Bank
- (20) Which product comes second number in the world produced by Britain wholesale co-operative society ?
- (A) Biscuit   (B) Artificial butter
(C) Furniture   (D) Shoes

2 Explain the reasons for the success of co-operative dairy societies in Denmark. **10**

OR

2 Explain the importance of multipurpose services of co-operative societies. **10**

3 Examine the contribution of Reserve Bank of India. **10**

OR

3 Discuss with detail the development of Israel's co-operative movement. **10**

4 Explain in detail importance of education, training and propoganda for success of co-operative movement in India. **10**

OR

4 Evaluate the co-operative activities of Britain. **10**

5 Evaluate the state contribution in co-operative movement in India. **10**

OR

5 Clarify the importance of district co-operative banks in India **10**

6 Explain the importance and limitations of Land Development Bank. **10**

OR

6 Kibuts. **10**
